

متن پرسش

سلام خدمت استاد عزیزم: درابتدای آیه مبارکه ۱۴۸ سوره بقره: «و لكل وجهه هو مولیها...» علامه مرجع ضمیر هو را «كل» می دانند. نظر شما چیست؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: به گفته جناب علامه طباطبایی «ولكل وجهه هو مولیها»: و برای هر گروهی قبله ای است که بدان رومی کنند. «وجهه» به معنای هر چیزی است که انسان به آن رو می کند و متوجه آن می شود، مانند قبله، و هر جمعیتی مطابق مصالحشان قبله ای دارند که امری اعتباری و قرار دادی است و این امر حکمی تکوینی و لایتغیر (تغییرناپذیر) نیست، پس بحث و جنجال در باره آن از دسائس و فتنه های اهل کتاب در هرزمان می باشد و نباید مسلمانان بیش از این، این مسأله را تعقیب کنند، «فاستبقوا الخیرات»: پس بسوی نیکی ها بر یکدیگر پیشی بگیرید، یعنی به سرعت به سمت خیرات بشتابید، «این ما تکنونوا یات بکم الله جمیعا ان الله علی کل شیء قدير»: هر جا باشید خدا همه شما را می آورد، همانا خدا بر هر امری تواناست، پس خدا بزودی همه شما را در قیامت جمع می کند و آن روزی است که هیچ شکی در آن نیست.

این آیه در حقیقت پاسخی به قوم یهود است که دیدیم سر و صدای زیادی پیرامون موضوع تغییر قبله به راه انداخته بودند، می گوید: «هر گروه و طایفه ای قبله ای دارد که خداوند آن را تعیین کرده است.» «و لكل وجهه هو مولیها».

موفق باشید.